

KRAR ERKÂNI

VE

N KÂH ERKÂNI

“DERGÂHTA B RL K”

ÇALI MALARINDA OLU TURULAN
ERKÂNLARIMIZI NCELEME VE DERLEME
KOM SYONLARINCA HAZIRLANMI TIR.

Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın tamamı ya da bir kısmı 5846 Sayılı Yasa'nın hükümlerine göre, kitabı yayınlayan Serçe me Yayınları'nın ve yazarının izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt Sistemi ile ço altılamaz, yayınlanamaz, depolanamaz.

KRAR VE N KÂH ERKÂNI

Hünkâr Hacı Bekta Veli Vakfı
Erkânları nceleme ve Derleme Komisyonu

Birinci Basım – stanbul, ubat 2016
ISBN: 978-605-83679-1-3

SERÇE ME

YAYINLARI

Hünkâr Basım, Yayıncılık, Da ıtım,
Organizasyon, Tic. A

Molla Gürânî Mah. Millet Cad. No:84
Karagül Merkezi, Kat: 4 D: 413 (225)
34093 FAT H – stanbul

Tel/Faks: +90.(0)212.521 22 10
E-posta: hunkaryayin@gmail.com

Baskı-Cilt: Sonsuz Matbaa Kâ ıt Mücellit
Hizm. San. ve Tic. Ltd. ti
Davutpa a Cad. Yılanlı Ayazma Sok., No: 8/G
Zeytinburnu / stanbul

Sertifika No: 28487

Tel: 0212.674 85 28 Faks: 0212.674 85 29

çindekiler Tablosu

ÖNSÖZ	4
G R	7
<i>Rızalık Alma/Gönül Birleme</i>	9
<i>Hizmetlere Ba lama</i>	13
<i>Süpürgeci/Farra Hizmeti</i>	13
<i>Tezekâr / briktar Hizmeti</i>	15
<i>Delil /Çera Hizmeti</i>	16
<i>Kurban Hizmeti:</i>	21
KRAR ERKÂNI	26
<i>Miraçlama</i>	41
<i>Sakka Hizmeti</i>	54
<i>Lokma Hizmeti</i>	56
<i>Süpürge Hizmeti</i>	59
<i>Çera Sırlama</i>	60
<i>krar Erkânının Mühürlenmesi</i>	62
<i>Dem/Dolu Hizmeti</i>	63
N KÂH ERKÂNI	72
G R	73
<i>Kız steme</i>	73
N KÂH ERKÂNI	74
<i>Cemde On ki Hizmet Sahiplerinin Görevleri</i> . 80	
<i>Yol Diliyle (Sözlük)</i>	81

ÖNSÖZ

Alevi-Bekta i toplumunun inançsal birli ini sa lamak, inanç alanında tarihin birikimiyle toplumumuzun önüne yı ılmı mü küllere çözümler üretmek amacıyla, adına **“Dergâh’ta Birlik”** dedi imiz bir yola koyulduk.

27 Aralık 2010 tarihinden ba layarak Anadolu’da ve Avrupa’da kırkı a kın muhabbet erkânı içinde *“Dergâh’ta Birlik”* toplantıları yaptık. Bu toplantılara katılan canlar, ayrıca demokratik örgütlerimizin yöneticileri, Dedeler, analar, babalar ve zakirler kendi dü ün-celerini ve gördükleri mü külleri dile getirdiler.

Dergâh’ta Birlik

Bu çalı ma sonunda 10–11 Eylül 2011 tarihinde Hacı-bekta ’ta geni katılımlı bir toplantı yapıldı. Toplantıya ocaklarımızın temsilcileri, Dedeler, Analar, Babalar ve Zakirlerin yanı sıra demokratik örgütlerimizin genel merkez, federasyon ve konfederasyon yöneticileri, ba-ımsız kurumlarımızın temsilcileri davet edildi. Bu toplantıya katılan tüm canlar mü küllerimizin nasıl çözüle-ce i konusundaki önerilerini dile getirdiler.

Toplantıda yapılan tespit ve öneriler temelinde *“Dergâh’ta Birlik”* yolunda çalı malarımızı derinle -tirmek için yapılması gereken i ler üzerine bir dizi tav-siye kararları alındı.

Alınan bu tavsiye kararlarını hayata geçirmek üzere adımlar atılmaya ba landı. Tarihteki ismiyle *“Hünkâr*

Hacı Bekta Veli Vakfı'nın kurulu u tamamlandı ve 4 Aralık 2012 tarihinde Resmi Gazete' de yayımlanarak ilan edildi. Yasalar gere i hiçbir ticari i le u ra masına izin verilmeyen vakfın, çalı malarını sürdürebilmesi için vakıf içinde gereken iktisadi i letme kuruldu. Bu iktisadi i letmeyle sürekli yayınıımız *Serçe me Dergisi* ve kitaplar yayımlanmaya ba landı.

Erkânlarımızı Özümüze Uygun Hale Getirmek

Tavsiye kararlarının en önemlilerinden biri de erkânlarımızın uygulamalarındaki bozulmaların giderilmesi için çalı malar yapılmasıydı.

Toplantının ardından erkânlarımızın gözden geçirilmesi için çalı malar ba latıldı. Yüzyıllardır yol ulularımıza yapılan baskı, kıyım ve sürgünler; dergâhlarımıza uygulanan yasaklar; Alevi-Bekta i toplumuna yönelen katliamlar ve Yolumuzu devletin slam anlayı ına teslim olmaya te vik ve zorlama giri imleri, Alevi-Bekta i toplumu üzerinde sınırlı da olsa bir etki yapmı tır. Toplumumuzun bazı kesimleri sindirilmı , yol süre imiz, erkânlarımız bozulmu , batınî de erlerimizizin yerine zahirî ibadet biçimleri geçmeye ba lamı tır.

Her biri birer e itim kurumu olan dergâh ve ocakların çalı malarının kesintiye u raması ve zorla ması kar ısında topluluklarımız, var olan birli in daha da bozulmaması için “Yol bir, süre k bin bir” anlayı ıyla hareket etmek zorunda kalmı tır. Her yöre ve bölge atadan ne gördüyse erkânı, yolu öyle sürdürmeye çabaladı tır.

Ya anılan hızlı göç süreci ile birlikte dayatılan resmi din ve ibadet anlayışı do rultusunda yürütülen e itim, erkânlardaki bozulmaları hızlandırmı tır.

Bugün bazı cemlerimiz, baskın inancın etkisi altında kalarak yolumuzda yeri olmayan biçimlerde yapılmaktadır. Böyle cemlerde dedeler, babalar, analar gülbenkler yerine vaizler gibi dualar okumaktadır. Bu nedenle erkânlarımızı özümüze uygun hale getirmek, inanç birli imizi güçlendirmek ve gönüllerimizi birlemek yol için yapılabilecek en önemli çalı madır.

A k-1 muhabbetlerimizle!

Safa Ulusoy

Veliyettin Hürrem Ulusoy

Hacı Bekta Veli Dergâhu Postni ini

Hacı Bekta Veli Dergâhu Postni ini

G R

Alevilikte krar; yola girecek ki inin veya ki ilerinin cemde, Dede/Baba/Ana ve canlar huzurunda edebe, erkâna ve yol kurallarına uyacaklarına söz vermeleri anlamındadır.

krar verecek ki i, ya da ki ilerinin kimsenin etkisi altında kalmadan, kendi arzusu ile ikrar vermesi gerekir. Yani ikrar sözde de il, özde verilmelidir.

Rehber, ikrar verecek ki i veya ki ilere meydana gelmeden önce ikrar erkânı bölümünde nasıl hareket edecekleri ve ne söyleyecekleri hakkında bilgi verir.

Alevi-Bekta i yolunda, sadece Alevi ana-babadan do makla Alevi olunmaz. Ancak ikrar vererek Alevi/Bekta i/Kızılba olunur. krar ve Musahip Erkânı canlar için ya am boyu bir kez gerçekleşirken; Görgü Erkânı her yıl tekrarlanır. *Çelebi ve Dedegân Süre inde “krar Vermek”, “Musahip Olmak”, Babagan Süre inde “Nasip Almak”, “Yola Girmek”* anlamına gelir.

Re it ya ta olan, belli bir olgunlu a eri mi her can, tek ba ma; evli olanlar ise e i ile birlikte; kendi özlerinden sorumlu olmak üzere yola ikrar verebilirler.

Musahiplik kararı ise; ikrarlı evli çiftlerin, ömür boyu uyum sa layacaklarına inandıkları bir aileyi musahip seçip, belli bir süre birbirlerini sınavıp tanıdıktan sonra, ister yıllık ikrar ve görgü cemleri sırasında, isterlerse özel olarak yapılacak bir cemde/erkânda gerçekte tirilir.

krarlı ve musahipli canlar, her yıl görgüden geçerler. Cem erenlerinin huzurunda sorulup, sorgulanır; yunup arınırlar. Ölmeden önce ölmeyi simgeleyen bu cemler, canları her türlü sorunlardan arındırır ve barı ık hale getirir.

Bu cemlerin yapılaca ı yer ve zaman, peyik tarafından bütün canlara duyurulur. (Günümüzde bu hizmet ileti im araçları vasıtasıyla yapılmaktadır.) Küskün, dargın olanlar mümkün oldu unca cemden önce barı tırılır. Mü külü olanların mü külü de erkânı yürüten Dede/Baba/Ana tarafından, cem meydanında canlarla beraber halledilir.

Yılda bir yapılan bu cemin özü ve asıl amacı, ki i-yi kendi vicdaniyla ve canları da birbiriyle barı ık hale getirerek, kâmil insan toplulu u olu turmaktır.

Bu cemlere, birbiriyle barı ık olmayanlar ve yoldan dü enler giremezler.

Hazırlık

Cem yapılacak mekânın gönüllü canlar tarafından temizlik ve düzeni sağlanır.

Tüm hazırlıkların tamamlanmasından sonra canlar cemevine girerken **“Hü!”** diyerek önce e i e, sonra Post¹'a, ardından da meydana ya da bir kez meydana **“Cümle Cem Erenlerinin Akı Niyazı”** deyip niyaz ederek yerlerine geçerler.

Lokma ile gelen canlar, Post önünde dara dururlar, gülbenglerini alır, lokmalarını lokmacıya teslim edip, yerlerine geçerler.

Canların yönü, Dede/Baba/Ana'dan tarafa gelmek üzere cemalet cemale, kadın erkek karışık olarak ve eylemler yan yana oturmalıdırlar. Kadınların başlarının başlattırılarak, erkeklerden ayrı oturtulmaları erkânına uygun değildir. Bütün canlar; günlük, temiz kıyafetleri ile ceme katılabilirler.

Rızalık Alma/Gönül Birleme

krar Erkânı'na başlarken; Dede/Baba/Ana, canlara cemin içeriği ile ilgili açıklamalarda bulunur. Bu açıklamalardan sonra;

---

¹**Post:** Hünkâr Hacı Bektaş Veli'ye ait olan ve onun makamını cemde temsil eden Dede/Baba/Ana'yı ifade etmektedir.

Dede/Baba/Ana:

“Erenler, Canlar!

Hizmetlere ba lamadan önce gönüllerimizi birlememiz lazım. Birbiriyle küskün, dargın olan, ya da istekli olan varsa meydana gelsin...

Yediden yetmi e cümle cem erenleri birbirimizden ho nut ve razı mıyız?” diye üç kez sorar.

E er küskün, dargın ya da istekli olan canlar varsa sırayla yerinden kalkıp meydana gelir, niyaz eder ve darda durarak mü külünü, iste ini dile getirir. Bu arada ikâyet edilen canlar, Dede/Baba/Ana, Rehber ya da Gözcü tarafından meydana ça rılır, onlar da niyaz edip dara dururlar.

Cemde bulunan di er canlar “*Edep-Erkân*” olur. Dardakiler ayrı ayrı dinlenir. Dede/Baba/Ana erkânda oturan canlarla birlikte mü külleri halleder.

Mü küller hallolup gönüller birlendikten sonra, dardan bo inilemeyece inden; ya cem erenlerinin verece i bir sitem ya da gönüllerine bırakılarak bir lokma vermeye dardaki canlar rızalık gösterirler.

Dede/Baba/Ana: (dardaki canlara gülbenk verir)

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”

Hak erenler durdu unuz dardan, gördü ünüz didardan mahrum eylemeye!

Korktu unuza u ratmaya,

*Birlik ve beraberli inizi daim eyleye!
Eksiklikleri tamama yaz!
Dil bizden nefes; Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta
Veli'den ola! Gerçe e Hü!”* der ve dardakiler
meydana niyaz eder, yerlerine geçerler.

Dede/Baba/Ana:

“Canlar! Birbirimizden ho nut ve razı mıyız?”

Canlar:

“Razıyız!”

Dede/Baba/Ana:

“Birbirimizden ho nut ve razı mıyız?”

Canlar:

“Razıyız!”

Dede/Baba/Ana:

“Birbirimizden ho nut ve razı mıyız?”

Canlar:

“Razıyız!”

Dede/Baba/Ana:

*“Hak erenler de cümlemizden razı olsun, a ı
a an dervi e ni an.”* der.

Bütün canlar sa ında ve solundakilerle niyazla ır-
lar. Canlar birbirlerinin omzuna niyaz edebildikleri
gibi, elini gö süne götürüp, ardından ba ya da i a-

ret parma ını duda ına de dirmek suretiyle de ni-
yaz ederler. Bu niyazla ma canların gönül birli i-
nin ifadesidir.

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”

“Hak bu dirlikten, bu birlikten cümlemizi

ayırmaya, birli imiz daim ola!

Dil bizden nefes; Pir'den ola!

Gerçe e Hü!”

“Erenler, canlar gönüllerimiz birlendi. Hizmet sahipleri hizmetlerini yürütsün.” der.

Hizmetlere Ba lama

“*Yol Bir Sürek Bin Bir*” anlayı na ba lı olarak, On iki hizmetlerin sıralaması ve uygulaması bölgelere ve ocaklara göre farklılıklar gösterebilmektedir. Bu durumda erkânlarımızın özüne sadık kalınarak yerel uygulamaların gerçekte tirilmesinde herhangi bir sakınca bulunmamaktadır.

Süpürgeci/Farra Hizmeti

Hizmet sahibi koltu unun altında süpürgeyle meydana gelir. “**Hü!**” der, e ilir, meydandaki serili halı, kilim ya da Dede/Ana/Baba’nın oturdu u postun ucunu kaldırıp altına do ru “**Sırrı sır edenin demine Hü!**” diyerek üç defa süpürür. Dara durur, bir eli a a ıda yere de ebilecek ekilde, di er eliyle de süpürgeyi üç defa “**Hak Muhammed ya Ali**” diye avuç içine do ru süpürdükten sonra süpürgeyi koltu una alır tekrar dara durur. “**Hü!**” diyerek a a ıdaki tercümanı okur:

“Destur-u Pir... ”

Pirimiz; ol Hünkâr Hacı Bekta ’tır.

Ustazımız; Kırklar Meydanı’nda Seyyid-i Farra ’tır.

Muhammed’in gül cemaline,

Hasan’la Hüseyin’in kemaline,

Aliyye’l Murtaza’nın yoluna,

Allah Eyvallah, Hü!

Tüm Canlar:

“Hü!” derler.

E er bu hizmeti üç bacı yapıyorsa, yine aynı ekilde **“Hü!”** diye meydana gelip sırayla her biri birer defa süpürürken **“Hak Muhammed ya Ali!”** dedikten sonra,

“Destur-u Pir...”

***Biz üç bacıyız, Güruh-u Naci’yiz,
Kırklar Meydanı’nda süpürgeciyiz.
Pâk olsun meydan,
Kör olsun Yezid-ü Mervan,
Gele eri e, Mehdi Sahib-i Zaman!
Nefes pirdedir... Hü!***

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
***Seyyid-i Farra Pirimiz’in himmeti ve safa
nazarları üzerimizde hazır ve nazır ola.
Hizmetler kabul, muratlar hâsıl ola!
Nur-u Nebi, kerem-i Ali, Pirimiz, üstazımız
Hünkâr Hacı Bekta Veli.
Gerçe e Hü!”***

Süpürgeci hizmetini yapanlar Dede/Baba/Ana’nın gülbenginden sonra meydana niyaz eder yerlerine geçerler.

Tezekâr / briktar Hizmeti

ki can, su dolu sürahi (ibrik), le en ve havlu ile meydana gelirler. **“Hü!”** diyerek meydana e ilip kar ılıklı diz çökerler. Birbirlerinin ellerine üç defa, **“Hak Muhammed ya Ali!”** diyerek su döker ve havluyu birbirlerinin eline tutarak kurularlar. Sonra kendilerine en yakın candan ya da Dede/Baba/Ana’dan ba layarak, üç canın ya da ilk halkadaki canların ellerine su döker ve havlu tutarlar. En son cana su dökülürken **“Cem birli ine!”** denilerek bütün canların bu hizmetten nasiplenmesi sa lanır. Hizmet sahipleri dara durup u tercümanı okurlar:

“Destur-u Pir...”

“Arifler Hem Arı, Hem Arıtıcıdır.”

***Bu suyla yunduk arındık olduk pak
Cümlemize güzellikler versin Hak
Kırklar Meydanı’nda erler katında
Pirimiz ustazımız Selman-ı Pâk,
Allah Eyvallah, Hü!***

Tüm Canlar:

“Hü!”

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
***Salman-ı Pak Pirimiz’in himmet ve safa
nazarları üzerimizde hazır ve nazır ola.***

*Gelmi eri mi göz gönül katmı ola.
Hizmetler kabul, muratlar hâsıl ola.
Dil bizden, nefes; Hümkâr Hacı Bekta
Veli'den ola. Gerçe e Hü!*

Gülbenginden sonra hizmet sahipleri meydana niyaz eder, yerlerine geçerler.

Delil /Çera Hizmeti

Çera ı uyaracak hizmet sahibi meydana gelir.

Gözcü:

“*Marifete Hü!*” der ve canlar edep-erkân olurlar. Bazı yörelerimizde bacılar Fatıma Ana Dari’na durur, bazı yörelerde canlar edep-erkân oturur, kimi yörelerimizde ise tüm canlar çera için dara dururlar. Çera cı, çera ı meydana koyar. “*Hak Muhammed ya Ali!*” diyerek sa , sol ve önüne niyaz eder ve edep-erkân oturur.

Çera cı:

“*Destur-u Pir...*”
“*limden Gidilmeyen Yolun Sonu Karanlıktır.*”
“*Dü ünçe Karanlı ına I ik Tutanlara Ne Mutlu*”
“*Çera -ı ru en, fahr-i dervi an,
Himmet-i pirân, Pir-i Horasan,
Gerçek erenlerin demine, devranına Hü!*”

“*Hak Muhammed Ali!*” birli ini temsilen **“*Hak Muhammed ya Ali, Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta Veli!*”** diyerek tek çera uyandırılır.

E er üçlü olarak uyandırılıyor ise;

İkinde:

“*Ya Hak!*”

kincisinde:

“*Ya Muhammed!*”

Üçüncüsünde:

“*Ya Ali, Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta Veli!*”
diyerek uyandırılır.

Sonrasında; **“*Ya Hak, ya Muhammed, ya Ali! Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta Veli!*”** diyerek çera-
nın soluna, saına ve önüne niyaz eder. Aya a
kalkıp dara durur u düvazı okur:

Çün çera ı uyandırdık ol Hüda'nın a kına
Seyyid-i kevneyn Muhammed Mustafa'nın a kına

Saki-i Kevser Aliyye'l Mürteza'nın a kına
Hem Hatice Fâtima Hayr-ü Nisa'nın a kına

ah Hasan Hulki Rıza ah Hüseyin-i Kerbelâ
Ol mam-ı Etkiyâ Zeynel Aba'nın a kına

Hem Muhammed Bakır ol kim Nesl-i pâk-i Mürteza
Ol imam Cafer-i Sâdık Rehniüma'nın a kına

*mam-ı Musa-i Kazım ser firaz-ı ehl-i Hak
Hem mam-ı Ali Rıza Esfiya'nın a kına*

*ah Taki ve Ba Naki hem Hasaniü'l askeri
Ol Muhammed Mehdi-i Sahip Liva'nın a kına*

*Pirimiz Hünkârımız Bekta Veli'nin a kına
Ha re-dek yanan yakılan â ıkanın a kına*

“Allah Eyvallah, Hü!”

Canlar:

“Hü!” der.

Dede/Baba/Ana:

**“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah”
Ak amlar hayrola, hayırlar fethola, erler
defola!**

nkârlar mat, canlar abat ola!

Meydan aydın, gönüller ad ola!

**Cabir Ensar Pirimiz'in hüsn-ü himmeti ve safa
nazarları üzerimizde ola!**

Gelmi eri mi göz gönül katmı ola!

Hak erenler cemi cümlemize birlik, dirlik vere!

**Nur-u Nebi, kerem-i Ali, Pirimiz Hünkâr Hacı
Bekta Veli!**

Gerçek erenlerin demine Hü!”

Zakir: (Bu gülbengle birlikte zakir, üç düvaz okur)

*Kudret kandilinde balkıyıp duran
Muhammed Ali'nin Nurudur vallah
Zuhr edip küffarın le kerin kıran
Elinde Zülfikar Ali'dir billah*

*Elinde Zülfikar altında Düldül
Önünce kamberi dilleri bülbül
Hatice Fatıma cennette bir gül
Ona sırrım dedi Hak Habibullah*

*Fatıma'dan geldi Hasan Hüseyin
Onların Nurundan ziyalandı din
Kırk pare bölündü Zeynel Abidin
Çekeriz yasını hasbetenlillah*

*Muhammed Bakır'dan Cafer-i Sadık
Musa-i Kazım'la hem Rıza dedik
Tarikat abıyla cismimiz yuduk
Hak buyurdu mümin gönlü beytullah*

*Taki Naki imamların civanı
Hasan-ül Askeri cismimin canı
Elinde Zülfikar sahip zamanı
Vakit tamam oldu gönderir Allah*

Virani'yem niyazım var ustaza
*Elinde Zülfikar hem ehli gaza
Bin bir donda ba gösterdi Murtaza
Biz bir bildik dedik Allah eyvallah*

*

*Ali'm Hasan Hüseyin Zeynel-i Bakır
Cafer Kazım Musa Rıza'ya zikir
Taki Naki Askeri Mehdi'ye ükür
brahim'in dest-i demanı Haydar*

*

*Muhammed Mustafa hem Murteza'yi
Hatice Fatıma Hayr-ü Nisa'yi
ah Hasan Hüseyin Zeynel Aba'yi
Bakır Cafer Kazım Musa Rıza'yi*

*Taki Naki Askeri Mehdi Liva'yi
On Dört Masum-u Pak Pir-i sefayı
Sev bunları eyle hem ilticayı
Dilersen **Hürremi** derde devayı*

Zakir: (Sazın üzerine hafif e ilir)

“Diyelim Allah Allah”

Dede/Baba/Ana:

***“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Telimiz gül, dilimiz bülbül ola!***

***Nefeslerimiz Kırklar Meydanı'nda söylenen
nefeslere kaydola!***

Hizmetlerimiz kabul, muratlarımız hâsıl ola.

Alnımız ak, gönlümüz pak ola!

***Hak Muhammed Ali a kına uyarılan çera ın
aydınlı ı daim ola!***

***Hak erenler, cümlemizi ilmin ı ı ndan ayır-
maya!***

***Dil bizden, nefes Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta
Veli'den ola!***

Gerçek erenler demine Hü!"

Çera cı meydana niyaz eder, delili yerine koyup erkândaki yerini alır.

Böylece meydan açılmı olur ve meydan kurbanın getirilece i ekilde hazırlanır.

Kurban Hizmeti:

Kurban; “Dinin buyru unu veya bir ada ı yerine getirmek için kesilen hayvan” olarak tanımlanmaktadır.

Alevi-Bekta i inancında ise ‘kurban kesmek’ yerine ‘tı *lamak*’ kavramı kullanılır.

Bâtını anlamda ise asıl kurban; yola ikrar veren, nasip alan, musahip olan ve görgüden geçen canların, kendisini Yol’a adamasıdır.

Cemlerde canlı bir hayvanın tı lanması yerine sofraya serilip, lokma verilmesi veya kurban de erinin dergâh, cemevi, vakıf, dernek ya da ihtiyaç sahiplerine ba ı lanması ekinde de gerçekleştirilebilir.

Tı lanacak kurban meydana getirilmeden önce meydanın kirlenmemesi için bir bez serilir. Kurbanı kurbanın solunda durarak, sa ön aya ını ku-

lak ve göz hizasına getirip, dara durur. (Kurbana tuz yalıtılması, su verilmesi, boynuzlarına elma takılması vb. uygulamalar da yapılabilmektedir.)

Uygulama gelenekte bu ekilde yapılmakta iken, günümüz ko ullaında kentlerdeki cemevlerinde kurbanların gülbengleri önceden verilerek tı lanıp hazırlanmaktadır.

Dede/Baba/Ana, canlardan kurban sahipleri için rızalık ister. Canlar rızalık gösterdikten sonra kurban gülbengini verir.

Dede/Baba/Ana:

*“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Yedi kat yerde, yedi kat gökte, ar ta/kür te,
levhi kalemde, on sekiz bin âlemde kendini
her nesneye nak eyleyen ve varlı ını Âdeme
bah eyleyen Hak a kına, kurbanlar kabul
muratlar hâsıl ola!*

*Cümle cem erenlerinin dildeki dilekleri gönül-
deki muratları verile!*

*Yola teslimi rıza olup, özünü kurban edenlerin
Hak erenler yardımcısı, gözcüsü, bekçisi ola!
Nur-u Nebi, kerem-i Ali Pirimiz Hünkâr Hacı
Bekta Veli!*

*Dil bizden nefes ah-ı ehid-i Kerbelâ’dan
ola! Gerçe e Hü!”*

Kurban meydanda serbestçe dola maya bırakılır.

Her iki durumda da, cemde zakirler tarafından üç kurban düvazı okunur.

*Akil ermez Yaradan'ın sırrına
Muhammed Ali'ye indi bu kurban
Kurban olam kudretinin nuruna
Hasan Hüseyin'e indi bu kurban*

*mam'ı Zeynel'in destinde idim
Muhammed Bakır'ın dostunda idim
Cafer'i Sadık'ın postunda idim
Musa Kazım Rıza'ya indi bu kurban*

*Muhammed Taki'nin darında idim
Aliyye'l Naki'nin nurunda idim
Hasanü'l Askeri sırrında idim
Muhammed Mehdi'ye indi bu kurban*

*Aslı ah-ı Merdan Güruh-u Naci
Hakikate ba lı bu yolun ucu
Senede bir kurban talibin borcu
Pir-i tarikata indi bu kurban*

*Tarikattan hakikate ereleler
Cennet-i alaya hülle sereler
Muhammed Ali'nin yüziin göreler
Erenler a kına indi bu kurban*

*ah Hatayi'm eder bilir mi her can
Kurbanın üstüne yürüdü erkân
Tırna ı tesbihtir kanı da mercan
On ki mam'a indi bu kurban*

*

*Ali'm Hasan Hüseyin Zeynel-i Bakır
Cafer Kazım Musa Rıza'ya zikir
Taki Naki Askeri Mehdi'ye üküür
brahim'in dest-i demanı Haydar*

*

*Muhammed Mustafa hem Mürteza'yı
Hatice Fatima Hayr-ü Nisa'yı
ah Hasan Hüseyin Zeynel Aba'yı
Bakır Cafer Kazım Musa Rıza'yı*

*Taki Naki Askeri Mehdi Liva'yı
On Dört masum-u pak Pir-i sefayı
Sev bunları eyle hem ilticayı
Dilersen **Hürremi** derde devayı*

Zakir: (Sazın üzerine hafif e ilir)

“Diyelim Allah Allah!”

Dede/Baba/Ana:

**“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Hizmetlerimiz kabul, muratlarımız hâsıl ola!**

Hak Muhammed Ali, katarından, didarından ayırmaya!

Â ıkların, sadıkların, yanıkların, uyanıkların hüsn-ü himmeti, ke f-i kerameti ve safa nazarları üzerimizde daim ola!

Kurbanlarımız Hak Muhammed Ali, Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta Veli katında kabul ola! Dil bizden, nefes ah-ı ehidan, Hüseyini Kerbelâ'dan ola!

Gerçe e Hü!"

Gözcü:

"Dâr çeken didar göre, erenler sefasına ere!" der.

Dardaki ve edep-erkânlı canlar rahat otururlar. Kurban meydana getirilmi se, tı lanmak üzere kurbancıya teslim edilerek dı arıya çıkarılır.

Kurbancı:

"Hak Muhammed Ali, Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta Veli a kına, kurbanımız, kabul ve makbul ola!" diyerek kurbanı tı lar.

Tı lanan kurban, lokmacılar tarafından hazırlanıp pi irilir, cem sonunda lokma olarak meydana getirilir.

KRAR ERKÂNI

Gözcünün **“Marifete Hü!”** demesiyle birlikte; hizmet sahibi manevi anlamda ölmeden önce ölmeyi, kul hakkından yunup arınmayı, aklanıp paklanmayı simgeleyen temiz bir çar afı², katlanmı bir e-kilde koltu una alarak meydana gelir, dara durur.

Hizmet sahibi:

“Destur-u Pir..”

Cem erenlerinin huzurunda yunacak, arınacak, ikrar verecek olan canlar için serilecek bu post, hakikat meydanı ola!

Cem birli ine, sohbet sırlı ına, u ur açıklı ına Allah Eyvallah, Hü!

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”

Hak erenler katında hizmetler kabul, muratlar hâsıl ola!

Meydana gelecek canların postu kadim ve daim ola!

---

² Cemde, meydana serilen arınmayı ve ölmeden evvel ölmeyi simgeleyen; bazı yörelerde seccade, çar af, dö ek de denilen post kastedilmektedir. Bazı yörelerde kefeni temsil eden bir beyaz çar af da pençeden veya tarikten gecen canların üstüne örtülür.

***Hak Muhammed Ali, Hünkâr Hacı Bekta
Veli Dergâhı'ndan bizleri ayırmaya!
Nefes Pir'den ola. Gerçe e Hü!"***

Dede/Baba/Ana'nın gülbenginden sonra hizmet sa-
hibi çar afı meydana serer, dört kö esine;

"Hak Muhammed Ya Ali!"

"Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta Veli!"

Dedikten sonra postun ortasına;

"Gerçek erenler demine Hü!"

Diyerek niyaz eder ve yerine geçer.

Rehber; ikrar verecek canları, ***"Cümle cem eren-
lerinin a k-ı niyazı!"*** diye e i e niyaz ettirerek
meydana getirir.

Meydana gelerek, ikrar verecek canlar; ba açık,
yalın ayak, boyunlarında bent (daha sonra belleri-
ne ba lanacak uzunlukta tülbent veya erit bez, ke-
merbest), ile üzerinde varsa takı ve süs e yasını çı-
karmı olarak gelirler. (Bu durum dünya varlı ın-
dan arınmayı simgeler)

krar verecek canlar, sa elleriyle sol kulak meme-
sinden tutarlar, rehber de boyunlarına ba lanan
bendin ucundan tutarak Dede/Baba/Ana'nın önüne
dört adımlık mesafede postun alt ucunda dara du-
rurlar.

Rehber:

*“Hü! Erenler! Hak Muhammed Ali yoluna
Hünkâr Hacı Bekta Veli divanına erenler
meydanına..... (kaç ki iyse söylenir)
koç kuzulu kurban olarak ikrar verecek
canları meydana getirdim.”*

Dede/Baba/Ana ve erkânda olan canlar:

“Hak Muhammed Ali kabul eylesin!” der.

Rehber her sesleni inde, “Dört Kapı’yı” simgeleyen birer adım atar.

Rehber:

“Hü, eriat Erenleri!”

Dede/Baba/Ana:

“Gerçe e Hü, eriat Erenleri!”

Rehber:

“Hü, Tarikat Erenleri!”

Dede/Baba/Ana:

“Gerçe e Hü, Tarikat Erenleri!”

Rehber:

“Hü, Marifet Erenleri!”

Dede/Baba/Ana:

“Gerçe e Hü, Marifet Erenleri!”

Rehber:

“Hü, Sırrı Hakikat Ustazları!”

Dede/Baba/Ana:

*“Gerçe e Hü, Sırrı Hakikat erenleri!”
Bu yol; gelme gelme, dönme dönme kapısıdır.
Gelenin malı, dönenin canı gider.
Öl ikrar verme, öl ikrarından dönme!
Bu yol; kıldan ince kılıçtan keskince,
Ate ten gömlek, demirden leblebi,
Giyebilirsiniz, yiyebilirsiniz gelin beri.
Gidin dü ünün, konu un öyle gelin!”* der.

Rehber ikrar verecek canları Post’a arkalarını dönmeden geriye do ru ilk dara durdukları yere götürür ve yol ile ilgili nasihate ba lar.

Rehber:

*“Canlar;
Bu yol; Hak Muhammed Ali, Pirimiz Hünkâr
Hacı Bekta Veli yoludur.
Kıldan ince, kılıçtan keskindir.
Elinize, dilinize, belinize sahip;
A ınıza, i inize, e inize sadık olaca ınıza;
Allah Eyvallah diyor, kendinize güveniyor ve
inanyorsanız öyle ikrar verin ya da u an ha-
zır de ilseniz daha sonra da ikrar verebilirsiniz
Ne dersiniz?”*

krar verecek olan canlar kendilerini hazır hissediyorlarsa “*Hü Eyvallah!*” diyerek ikrar vermeye hazır olduklarını ifade etmiş olurlar.

Rehber tekrar ba ta oldu u gibi Dört Kapı’yı simgeleyen birer adım atmak suretiyle bu gidi geli ba tan itibaren üç kez tekrarlanır.

Rehber: (son geli inde)

“Pirim! Canların gönül birli ine, erenlerin aydınlık yoluna inanarak, özümüzü turap edip, teslim-i rıza ile meydana geldik. Hü, Eyvallah!”

Dede/Baba/Ana:

“Canı bedeninizle Hak erenlere teslim-i rıza olunuz!” der.

Rehber/rehberler, canları Dede/Baba/Ana’ya teslim ederek yerlerine geçerler ve ikrar verecek olan canlar niyaza inerler.

Dede/Baba/Ana:

“Ne gördünüz? Ne i ittiniz? Ba kaldırıp dile gelin!”

Niyazda olan canlar do rular:

Canlar:

“Hak gördük, Hak i ittik!” derler.

Dede/Baba/Ana:

*“Hak gören gözler a rı, acı görmesin. Hak
erenler dinlemek, anlamak nasip eylesin.
Erenler, canlar duyduunuz, i ittiniz hepiniz dilli
ba lısnız;
krar vermek üzere meydana gelen bu canları
yola girmeye uygun görüyor musunuz?
Duydu unuz, bildi iniz ya da tanık oldu unuz
bir kusurları;
Alaca ınız, verece iniz ya da bir iste iniz
varsa;
Dile gelin, bile gelin, hakkınızı talep eyleyin.”*

Cemde bulunan canlar da canı gönülden rızalıkla-
rını ya da varsa mü küllerini, dile getirmek zorun-
da olduklarını bilirler. Varsa özü ve özrü meydana
koyar, yoksa sessiz kalırlar.

Dede/Baba/Ana:

*“Erenler, Canlar!
Bu canların ellerinden, dillerinden, bellerin-
den ve her bir hallerinden ho nut ve razı
mısınız?”*

Canlar:

“Razıyız!”

Dede/Baba/Ana:

“Razı mısınız?”

Canlar:

“Razıyız!”

Dede/Baba/Ana:

“Razı mısınız?”

Canlar:

“Razıyız!”

Üç defa tekrarlanan soru ve sorgulamada canlar, her defasında *“Razıyız”* derler. krar verecek olan canlar niyaz edip, dara dururlar.

Dede/Baba/Ana:(dardaki canlara)

*Sizleri hazırdaki cem erenlerinden sorduk.
Her halinizden ho nutluk ve rızalık getirdiler.
Siz kendinizi nasıl bilirsiniz?
El, gövdede ka inan yeri bilir, özünüzü yoklayın;*

*Döktü ünüzü doldurmaya,
A lattı ınızı güldürmeye,
Küstürdü ünüze barı maya,
Yıktı ınızı kaldırmaya,
Allah Eyvallah mı?*

Dardakiler:

“Allah Eyvallah!”

Dede/Baba/Ana:(dardaki canlara)

*Elinize, Dilinize, Belinize sahip olaca ınıza;
A ınıza, i inize, e inize sadık kalaca ınıza;*

*Kendinize yapılmasını istemedi inizi ba kasına
yapmayaca ınıza;
Hakkınıza razı olup herkesin hakkını kendi
hakkınız gibi görüp gözetece inize;
Allah Eyvallah mı?*

Dardakiler:

“Allah Eyvallah!”

Dede/Baba/Ana:

*“Burada olmayıp da ba ka bir zaman ba ka
bir yerde herhangi bir can sizden davacı olup
hak talep ederse, onun da hakkına hak deyip
Hakk’tan kaçmayaca ınıza;
Allah Eyvallah mı?”*

Dardakiler:

“Allah Eyvallah!”

Dede/Baba/Ana:

*“Bu ahdi ve ikrarı bozmayaca ınıza, Hak Mu-
hammed Ali ahit olsun mu?”*

Dardakiler:

“Olsun!”

Dede/Baba/Ana:

Üçler, Be ler, Yediler, Kırklar ahit olsun mu?

Dardakiler:

“Olsun!”

Dede/Baba/Ana:

Erenler, evliyalar, â ıklar, sadıklar ve hazırda bulunan cem erenleri ahit olsun mu?"

Dardakiler:

"Olsun!" derler.

Dede/Baba/Ana:

"Hak erenleri dinlemek, anlamak nasip eyleye, ikrarınızı kaim ve daim eyleye. Bu ahdi, ikrarı bozmayaca ınıza dair meydana niyaz olup, dara durunuz." der.

Canlar niyaz olup dâra dururlar.

Dede/Baba/Ana:

*Eliniz erde, yüzünüz yerde,
Özünüz Dar-ı Mansur'da
Hak Muhammed Ali yolunda
Erenler meydanı Pir divanındasınız,
Dört Kapı Kırk Makam hak mı?
Pir, mür it ve rehber hak mı?
On iki matem orucu, kırk sekiz per embe³ hak mı?
Ana ata hakkı hak mı?
Kom u hakkı hak mı?"*

---

³ Muharrem ayı haricinde kırk sekiz hafta boyunca per embeyi cumaya ba layan gece yapılan cemler.

diye soruldu unda; her defasında;

Canlar:

“Hak!” derler.

Dede/Baba/Ana:

“Hak diyen diller a rı acı görmeye!”

*“Allah Eyvallah diyen canları hak erenler ka-
tarından didarından ayırmaya!”* der.

Pençe-i Ali Aba’dan/Tarik’ten geçmek üzere ikrar verecek canlar, Dede/Baba/Ana’nın önünde, iki-erli olarak, elleri açık niyaza varıp, ba parmaklarından birbirlerine ba lanırlar. (El ele, El Hakk’a olunur.)

Rehber niyaza inmi canlar üzerine kefeni temsilen beyaz bir örtü örter. Dede/Baba/Ana örtünün üzere- rine Pençe/Tarik’i koyarak;

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah... Allah...”

Hü! Allah, Hü! Eyvallah

Secde haktır âdeme

Seyrangahız âleme

El ele el Hakk’a dedik!

Geldik bu Dem’e”

“Hal erenler halidir,

Yol erenler yoludur,

*Gafil olmayın canlar,
nen ustaz elidir!
El bizden, pençe;
Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta Veli'den ola!
Hak Muhammed Ya Ali Pirimiz Hünkâr Hacı
Bekta Veli!"* diyerek, karar verecek canların
tamamına sırayla üç kez Pençe/Tarik çalındık-
tan sonra canlar do rulup dara dururlar.

Rehber ya da Dede/Baba/Ana:

*Ta elest bezminde hakkın verdi i cümle kula
Kavl-i ikrâr ahd-i misak üzre gitmektir yola*

*Al-i evladı Ali'den eyleyip tecdidi ahd
Ehl-i Naci'den olan, her maksuda vuslat bula*

*Mustafa ve Murtaza evladını candan sevip
Hünkâr'ın yolunu süren ehli tarike a k ola.*

*Gönül birli iyle, ikrar veren canların ikrarlarının
kabulüne diyelim;*

"Allah Allah!"

Dede/Baba/Ana:

"Sizi sizden aldık, size teslim ettik!"

*"Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah..."
Hak erenler, niyaza varan canları Ehlibeyt
katarından, didarından ayırmaya.*

Yüzü yerde, özü darda, ikrar veren, hizmet gören canların, dilde dilekleri, gönülde muratları verile!

Verdikleri ikrarda, berkarar olalar.

Görünür, görünmez kazalar, belalar uzak ola, Hak Muhammed Ali'nin himmetleri üzerimizde hazır ve nazır ola!

Dil bizden, nefes Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta Veli'den ola!

Gerçe e Hü!

krar veren canlar, sırayla Dede/Baba/Ana'nın önüne gelir. Dede/Baba/Ana; boyunlarındaki bendi çözüp, bellerine ba lar. krar vermi olan canlar, ilk halkadaki canlarla niyazla tıktan sonra “**Cümle cem erenlerinin niyazı!**” diyerek, meydana niyaz edip yerlerine geçerler.

Hizmet sahibi tarafından post/çar af katlanarak toplanır. “**Sırrı sır etmek**” anlamında; varsa oca a yoksa Dede/Baba/Ana'nın postunun altına üç kez “**Nur ola, sır ola!**” diyerek hafifçe silkelendir.⁴ Daha sonra hizmet sahibi postu koltu unun altına alarak dara durur.

---

⁴**Silkelemek**; Cemde özünü meydana koyan canların, sırrının sır edilmesi anlamındadır.

Dede/Baba/Ana:

*“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Hizmetler kabul muratlar hasıl ola.
Edilen hizmetten bedenlere sa lık dola.
Hizmet pirinin hüsn-ü himmeti üzerinizde
daim ola. Gerçe e Hü!”* der.

Hizmet sahibi dı arıya çıkar, ayak de medik bir yere postu/çar afı çırpar, dürüp yerine koyar.

Gözcü:

“Dâr çeken didar göre, erenler sefaya ere!” der.

Canlar rahat oturur. Duruma göre “**E ik-be ik yoklaması**”⁵ yapılır ya da “**seyran**” denilen 10–15 dakikalık ara verilir. Aradan sonra canlar meydan-daki yerlerini alırlar. Oturdukları yere gelip dara dururlar, biliyorsa canlardan bir tanesi, bilmiyorsa gözcü, a a ıdaki tercümanı okur:

Gözcü:

*“Uzak gittik yakın geldik,
Cümle kusuru özümüzde bildik
Kem bizden kerem erenlerden
Eksik bizden tamam erenlerden*

---

⁵E ik-Be ik Yoklaması; ihtiyacı olanların ihtiyaçlarını giderebilmesi için verilen aradır.

*Hakk'a eEyvallah dedik
Erenlerin darına durduk;
Allah Eyvallah!"*

Dede/Baba/Ana:

"Ne gördünüz, nerden gelirsiniz erenler ?"

Dardaki canlar:

"Hak gördük Hakk'tan geliriz erenler!"

Dede/Baba/Ana:

*"Hak gören gözler yad olmaya,
Darınız dar, gördü ünüz didar ola!"*

*"Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah..."
Seyranlarınız sefa ola!*

*Hak sefanızı daim eyleye,
Üçlerin, Be lerin, Yedilerin, On ki Sadr-ı
Velayet, On Dört Masum-u Pak, On Yedi
Kemberbest'in, Kırklar'ın a kına
Erenlerin, evliyaların, â ıkların ve sadıkların
a kına,
Dilde dilekler gönülde muratlar verile!
Gerçeklerin demine Hü!"*

E er seyran esnasında deyi , düvaz okunup semah edildi ise hizmet sahiplerine gülbengi verilir.

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Semahlar saf ola!
Semahlar Kırklar Semahı ola!
A ıkların sadıkların yanıkların uyanıkların
himmeti üzerinizde ola!
Diliniz bülbül, gönlünüz gevher ola!
Hak Muhammed Ali Pirimiz Hünkâr Hacı
Bekta Veli kabul eyleye,
Gerçe e Hü!”

Darda duran canlar niyaz edip, yerlerine otururlar.

Alevi-Bekta i-Kızılba yolunda tüm süreklerde cem içerisinde dolu/dem alınmakta iken, bazı yörelerimizde zaman içerisinde dem hizmeti kaldırılmış , kimi yörelerimiz ve sürekllerimizde ise aynen yürütülmektedir. Dem/Dolu hizmetinin ne e-kilde yürütülece i erkânın sonunda yer almaktadır. Dem/Dolu hizmeti, Miraçlama öncesinde yapılır. Dem/Dolu hizmeti olmayan cemlerde do rudan Miraçlamaya geçilir.

Miraçlama⁶

*Mirâç okudu Cebrail
Muhammed Mustafa mâhi
Hak emrine oldu kail
Eyledi hem azm-i râhi*

*Gâîbden yandı bir çırak
Çünkü yakın oldu irak
Cebrail getirdi Burak
Bindi ol Habib-ullâh'î*

*Burak kadem bastı ar e
Eri ti fevk ile fer e
Hak kâdirdir cümle i e
Eyledi bu gez-nigâhî*

*Bir nidâ eri ti Hâk'tan
Yâ Muhammed in Burak'tan
Göz kama ır erer-nâk'tan
Müminlerin Kiblegâhî*

*Yolda ı rast geldi bir ir
Yâ nedir bu i e tedbir
Hâtemini a zına vir
Sundu iki cihân âh'î*

---

⁶Farklı miraçlamalar; “*Geldi Cebrail ça ırdı* Ya da *Hak Muhammed Mustafa'ya*” eklinde ba layan miraçlamalardan birisi okunabilir.

*Çıktı sidr-el Müntehayâ
Eri ti il-a nihayâ
Kavu tu sırr'ı Hüda'yâ
Seyretti Cemâlullah'î*

*Onda gördü bir nev-civân
Yüzü ems-i mâh-i tâbân
Cemâline oldu hayrân
Nazar kıldı âl-Allah-î*

*Sordu doksan bin kelâmı
Hak ile nîk-nâmı
Bir dem eyledi ârâmı
Bu ne sırdır yâ lâhi*

*Gaipten geldi ye il el
Verdi sî-pâre engûr asel
O demde gördü bir mahfel
Selman'ın ey'en Lillâhî*

*Ayaküstü kalktı server
Oldu gönlü gözü enver
Sır ile oldu münevver
Dedi bu Hikmet lâh'î*

*Oldu mirâcın mübârek
Hak kıldı Kur'ân tebârek
anına Levlâk-e Levlâk
Padi âhlar padi âhî*

“Ayaküstü kalktı server” denince canlar hep birlikte aya a kalkarlar.

*Vardı kırkların cemine
Oturdu Hak makamına
Hü! dedi gerçek demine
Dem be dem Resûlullâh'î*

*Buyurdu ol nur-u vahit
Sîze arma an bu tevhit
Cümlesi de oldu sâcîd
Zikretti Kelâmullâh'î*

*Kırklar bir dolu içtiler
Can ile ba tan geçtiler
Cezbe-i A k'a dü tüler
Ettiler kırklar semahı*

*Gözleri kurretü'l ayn
Ali bîn Hasan Hüseyin
mâm Zeyne'l Âbidîn
Gürûh-u nâcî güvahî*

*mâm Bâkır mâm Ca'fer
Kâzım Mûsa Rızâ server
ah Takî ba Nakî Asker
Muhammed Mehdî penâh'î*

“*Oturdu Hak makamına*” dizesi okunurken canlar edep-erkân otururlar.

“*Hü! dedi gerçek demine*” derken herkes meydana e ilir, niyaz olur ve do rulur, aynı anda: “*Hü!*” derler.

“*Cümlesi de oldu sâcîd*” dizesi okunurken semahçılar hızlı çark ekinde semaha kalkarlar.

*Atâ-bah eyle lûtfundan
Dûr eyleme rahmetinden
Mahrûm koyma efkatinden
Gedâ Feyzi⁷ pür-günâh'î*

Semah dönüldükten sonra, semahçılar saf olurlar. Â ıklar ba larını hafif e er ve “*Hü! A k-ı muhabbetle, sıdk-ı sevdıyla diyelim Allah Allah!*” derler.

Dede/Baba/Ana:

*“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Semahlar saf ola!
Semahlarımız Kırklar Semahı ola!
Rehberimiz ilmin ı ı ı, yardımcımız Hak ola!
Dil bizden nefes; Hünkâr Hacı Bekta
Veli'den ola. Gerçe e Hü!”*

Dede/Baba/Ana'nın gülbenginden sonra, semahlar üçe tamamlanır.⁸

Semah (A ırlama)

*Ba ım açık yalın ayak yürüttün
Sen merhamet eyle lebb-i balım yar
Yüre imi ceviz gibi çürüttün
Senin a kın büktü kadd-i dalım yar*

---

⁷ **Feyzi:** Feyzullah Çelebi (1811–1878)

⁸ Semahlar yörelere göre farklı olabilir.

*Çektirme cefalar yandırma nara
Yitirdim aklımı oldum divane
Kö e-i vahdette koyma avare
Dariü'l aman Cemalettin Veli'm yar*

*Sıtkı yakma ömrün kıyl-u kâl ile
Hazine bulunmaz kuru fal ile
Yırtık gömlek ile eski al ile
Daha böyle nasıl olur halim yar*

Semah (Yürüme)

*Kerbelâ çölünden sökün mü geldin
Ne yaman firkatli ötersin turnam
mam Ali katarına uyarak
Kırkların Semahın tutasın turnam*

*Kırklar senin ile bilebilir bile
Yediler hizmetin ol mail ola
Ol Hızır Nebi de yardımcın ola
Güruh-u Naciye yetesin turnam*

*Evvel bahar yaz ayları do anda
Semah tutup gökyüzüne a anda
Yavru ahin tellerine de ende
Ali'm dost dost diye ötesin turnam*

*Ali'nin avazı sende bulundu
Ne yaman ötersin ba rım delindi
Ol Pir'den bir haber al da gel imdi
Gönlümün gamını atasın turnam*

***Dedemo lu** durmu hattini yazar
Oturmu a devin bendini çözer
Mecnun Leyla için çölleri gezer
Can ver ki canana yetesin turnam*

Semah (Yeldirme/Çark-ı Pervaz)

*Derdim ondur çün dokuzun
Diyemem a yara ben
Sekizinde kaldı aklım
Yedide avare ben*

*Çün altısı bende ise
Be te çekmenem elem
Dörtte Hüda'm lütfeylerse
Üçte bulam çare ben*

*Der Nesimi çün bu gönül
kiden hali de il
Ol sebepten gece gündüz
Yalvarırım bire ben*

Zakir:

“**Hü!**” der. Semahçılar saf olup dara dururlar.

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”

Semahlar saf ola!

Semahlar Kırklar Semahı ola!

Noksanlar tamam, gönüller abad, yardımcımız

Hak ola!

Seyir için olmaya Hak için ola!

Seksen bin urum erenleri, doksan bin Horasan

pirleri, zahir-batın, hazır-gayb erenlerinin,

Abuzer Gaffari ve Fatıma Ana'nın hüsn-ü him-

metleri, ke f-i kerametleri üzerimizde hazır ve

nazır ola!

Dil bizden, nefes; Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta

Veli'den ola!

Gerçeklerin demine Hü!”

Semahçılar meydana niyaz eder, üçleme tamamlanmak üzere semaha devam edilir.⁹

Semah

Bismi ah Allah Allah

Hü Allah Hü Eyvallah

Secde Hak'tır Âdem'e

---

⁹Yeni semaha kalkacak olan canlar var ise oldukları yere niyaz edip semaha katılırlar. Genelde üç semah yapılmakla birlikte istenirse gönüller semahı vb. semahlarla be , yediye de tamamlanabilir.

*Seyrangahız Âlem'e
El ele el Hakk'a dedik
Geldik bu deme*

*Kurbanlar tı lanıp gülbeng çekildi
Gaflet uykusundan uyana geldim
Dört kapı sanca ı anda dikildi
Üryan büryan olup meydana geldim*

*Evvel e i ine koydum ba ımı
çeri aldılar döktüm ya ımı
Erenler yolunda gör sava ımı
Can ba feda edip kurbana geldim*

*Ol demde uyandı batın çera ı
Rehberim boynuma bend etti ba ı
Üç adım ileri attım aya ı
Koç kurban dediler inana geldim*

*Dört kapı selamın verip aldılar
Pir'in huzuruna çekip geldiler
El ele el Hakk'a olsun dediler
Henüz masum olup cihana geldim*

*Pirim kula ıma eyledi telkin
ah-ı Velayet'e olmu uz yakın
Mezhebim Cafer-i Sadıkü'l metin
Allah dost Eyvallah peymanı geldim*

*Yüzüm yerde özüm darda durmu am
Muhammed Ali'ye ikrar vermi em
Sakahüm hamrini anda görmü em
çip kana kana mestane geldim*

*Yolumuz On ki mam'a çıkar
Mür id'im Muhammed Ahmed-i Muhtar
Rehber'im Ali'dir sahip Zülfikar
Kulundur **ahi**'ya divana geldim*

(Yeldirme- Çark-ı Pervaz)

*ah-ı Merdan huruç etti
Düldüle oldu süvari
Mazlumun carina yetti
Ali'm saldı Zülfikâr'ı*

*Bir Hacı Bekta var idi
Ali misali er idi
Münkirler görmez kör idi
Yürüttü cansız duvarı*

***Muhittin** kaydadı ta tı
Gel beri gel Tanrı dostu
Bu idi sözümün kasti
Hak'tan ayrı bilme yâri*

Semaçılar saf olup dâra dururlar.

Zakir:

“Hü, diyelim Allah Allah!”

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Semahlar saf, ola!
Çarkı pervaz turna misali dönülen semahlar
Kırklar Semahı ola,!
Abuzer Gaffari ve Fatıma Anamızın himmeti
üzerimizde hazır ve nazır ola!
Semah eden kollar, dar çeken dizler, Hak di-
yen diller, a rı acı görmeye!
Nur-u Nebi, kerem-i Ali, Pirimiz Hünkâr Hacı
Bekta Veli. Gerçe e Hü!”

Semahların bitiminde semahçılar Gözcü ile birlikte meydana edep erkân otururlar. Tevhit okunur.

Tevhit

Hak bizi mahrum eyleme
Kurulsun ulu divanlar
Canımızı serimizi
Vermeye gelmi iz canlar

ah illallah illallah
llallah ah illallah
Ali mür it güzel ah
ahım eyvallah eyvallah
Cemalullah Feyzullah
Eyvallah ah eyvallah

NAKARAT

*Esti muhabbet yelleri
Kokusu sarmı illeri
Cennet ba ının gülleri
Dermeye gelmi iz canlar*

*ah illallah illallah
llallah ah illallah
Ali müür it güzel ah
ahım eyvallah eyvallah
Cemalullah Feyzullah
Eyvallah ah eyvallah*

NAKARAT

*Muhammed Ali Pirimiz
Kimseye çıkmaz sırrımız
Gönüllerdür yerimiz
Kalmaya gelmi iz canlar*

*ah illallah illallah
llallah ah illallah
Ali müür it güzel ah
ahım eyvallah eyvallah
Cemalullah Feyzullah
Eyvallah ah eyvallah*

NAKARAT

Pir Sultan'ım El'aman
*ah'tan gele bize ferman
Güzel Pir'den derde derman
Almaya gelmi iz canlar*

*ah illallah illallah
llallah ah illallah
Ali mür it güzel ah
ahım eyvallah eyvallah
Cemalullah Feyzullah
Eyvallah ah eyvallah*

NAKARAT

Zakir:

*“Gönül birli iyle diyelim; Allah Allah!” ya da
“A k-ı muhabbetle sıdki sevdıyla diyelim; Allah
Allah!”*

Dede/Baba/Ana:

*“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Tevhid-i ibadet, Hak ile muhabbet Hak katın-
da halk gönlünde kabul ola!
Üçlerin, Be lerin, Yedilerin, On ki Sadr-ı Ve-
layet, On Dört Masum-u Pak, On Yedi Kemer-
best'in, Kırklar'ın a kına,
Erenlerin, evliyaların, â ıkların ve sadıkların
a kına,
Dilde dilekler gönülde muratlar verile!
Gerçeklerin demine Hü!*

Semaçılar önce birbirleriyle niyazla ır, sonra da meydana niyaz edip yerlerine geçerler.

Mersiye

Her cemde mersiye okunmamakla birlikte, bazı yörelerimizde sakka hizmeti öncesinde bazı yörelerimizde ise sonrasında mersiyeler okunabilmektedir.

*Bakıp dört kö eyi seyran eyleyen
Yaraların bende mam Hüseyin
Hak için kendini kurban eyleyen
Yaraların bende mam Hüseyin*

*Kalbimin aynası gönlümün yazı
Elaman katardan ayırma bizi
Her demde ba verir gerçekler sözü
Yaraların bende mam Hüseyin*

*Müminlerin bade sunar elinde
Ölsem gerek arzum kaldı yolunda
ehit dü tün Kerbela'nın çölünde
Yaraların bende mam Hüseyin*

*Seni seven gülbengini çekiyor
A k ate i bu sinemi yakıyor
Daha kanın ılgıt ılgıt akıyor
Yaraların bende mam Hüseyin*

*Hakikat evinde gizli sır olan
Cümle muhiplere destigir olan
Sensiz bu cihanı neylesin **Boran**
Yaraların bende mam Hüseyin*

Sakka Hizmeti

Sakka Suyu da ıtılması için sakkacılar ellerinde birer kap su ve bardaklar ile meydana gelir, dara durarak “***Destur-u Pir. Hü!***” der ve tercümanlarını okurlar:

***Selam olsun mam Hasan ah Hüseyin’e
Ve mam Hasan ah Hüseyin’in evladına!***

***Lanet olsun mam Hasan, ah Hüseyin’i katledenlere
Ve katledenlerin izinden gidenlere!***

***Lütfuna muhtacız bize eyle ihsan ya Hüseyin!
Derdimize senden derman, derman eyle ya Hüseyin!***

***Gayriye muhtaç eyleme a ikânı el amân
Sen medet mürvet kıl bize her vakit her an ya Hüseyin!***

***Sad Hezaren lanet olsun ol sapıtmı güruha
Ki ehit kıldılar onlar seni canan ya Hüseyin!***

***smi Pak’ın hürmetine zikredeni koyma zulmette
Ver muradın gözü kan-ya a layanın ya Hüseyin!***

***zninle su getirdim a kına vermek için
A kınla içenlere kıl ab-ı hayat ya Hüseyin!***

Ya da bunun yerine;

***“Âdem Suretinde Olan Herkes, Âdem De ildir!”
“Adalet Her te, Hakk’ı Bilmek Ve Gözetmektir!”***

**“Zalimin Zulmüne Kar ı Çıkmamak,
Mazluma Yapılacak En Büyük hanettir!”**

**“Zalimle Birlikte Varlık çinde Ya amaktansa,
Zalimlere Kar ı Durarak Ölmek Yüceliktir!”**
diyen ah Hüseyin’e ve bu u urda canını feda eden, asılan, kesilen, derisi yüzülen tüm canlara a k olsun!

O canlar a kına bir su getirdim. Dertlere derman, içenlere ab-ı hayat olsun!

Sakkacı/Sakkacılar:

**“Bir yudum su veririm,
Kerbelâ’ da ser verenler a kına!
ah-ı ehid-i Kerbelâ,
ah Hüseyin a kına!”**

diyerek, Dede/Baba/Ana’dan itibaren bütün canlara ya da üç cana birer yudum su içirirler. (Bardaklara pay edilerek de da ıtılabilir.) Sakkacılar meydana gelir, kendileri de birbirlerine birer yudum içirir, sonra dara dururlar.

“Su hayattır, bu suyu ah Hüseyin’e vermeyen Yezid’e ve izinden gidenlere lanet olsun!”

**“Kerbelâ’ da su içmeden can verenler a kına,
Gözüm ya ın sebil ettim ah Hüseyin a kına!”**

diyerek, üç cepheye canların üzerine su serper, tekrar dara gelir, **“Hü, nefes pirdedir!”** derler:

Dede/Baba/Ana:

*“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Hak Erenler cümle canları katar-ı Ehlibeyt’ten
Güruh-u Naci’den ayırmaya!
Saki-i Kevser Aliyye’l Murtaza, hizmetlerimizi
Divan-ı Dergâhı’na kaydeyleye!
Bir yudum içenin, bir damlası üzerine dü enin
Hak Erenler, dilde dileklerini, gönülde
muratlarını vere!
Hizmet sahiplerinin hizmeti kabul, muratları
hasıl ola!
Dil bizden nefes; ah-ı ehid-i Kerbelâ’dan ola!
Gerçeklerin demine Hü!”*

Lokma Hizmeti

Lokmacı/Sofracı, sofrayı alır, meydana gelir ve u
tercümanı okur:

*“Destur-u Pir...”
Evveli Hak diyelim, kadimi Hak diyelim!
Geldi Ali sofrası,
Hak versin, biz yiyelim!
Demine Hü diyelim!
Ol Hak ulu, sofrada dolu,
Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta Veli,
Hak Muhammed ya Ali!”*

Sofra meydana serilir, lokmalar gelir, bütün cem erenleri adına birkaç cana lokma da ıtıldıktan sonra,

Lokmacı:

*Erenler, canlar;
Göz nizam, el terazi
Da ittık bu niyazı
Her can hakkına oldu mu razı?*

Canlar:

“Razıyız!” diye, rızalık verdikten sonra,

Lokmacı:

“Lokmalarımızın kabulüne gönül birli iyle diyelim, Allah Allah!” der.

Dede/Baba/Ana:

*“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Lokmalar kabul muratlar hasıl ola!
Pi irip yetireni, sofraya getireni,
Hak saklaya, Hızır bekleye!
Hak; sofrayı kucaktan, bereketi bucaktan,
Evladı ocaktan eksik eylemeye,
Lokmalar arta eksilmeye, ta a dökülmeye,
Lokma hakkına, evliya keremine, cömertler
cemine, gerçek erenler demine Hü!”*

Sonra Dede/Baba/Ana, herhangi bir cana ah lokmasını verip; **“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”** der. Canlar, lokmalarını yemeye başlar. Bu arada lokmacılar canlardan nasip alma anlamına gelen;

***Sofra aldım destime,
Hakk'tan himmet isterim,
Cümle cem erenlerinden,
Nasip kısmet isterim.***

Tercümanını okur, canlarda kendilerine verilen lokmalardan nasip/pay verirler. Bu paylardan ve hazırdaki lokmalardan cemi arzulayıp gelemeyenlere, hasta, yaşlı ve engelli olanlara, nasip gönderilir.

Lokmalar yendikten sonra;

Dede/Baba/Ana:

***“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Hak kabul eyleye, Pir bereketini vere,
Arta eksilmeye ta a dökülmeye,
Bir yedik Hak Erenler bin vere,
Kazananların gadalarına belalarına kalkan ola!
Dil bizden nefes; Hünkâr'dan ola!
Gerçe e Hü!”***

Sofra toplandıktan sonra;

Gözcü:

“Marifete Hü!” der, meydana gelir, dara durur.

“Verilen ikrarların Hak katında kabulüne, gönül birli i ile diyelim Allah Allah!” der.

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah”

Hizmetler kabul, muratlar hasıl ola!

krar veren canlarımızın ikrarları daim ola!

Hak erenler cümlemizin gözcüsü, bekçisi ola!

Hanelerimize huzur dola!

Güruh-u Naci katarından ayırmaya,

Üçlerin, Be lerin, Yedilerin a kına,

On ki Sadr-ı Velayet, On Dört Masum-u Pak,

On Yedi Kemerbest'in a kına,

Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta Veli'nin a kına,

Dilde dilekler, gönülde muratlar verile!

Dil bizden, nefes Pir'den ola!

Gerçe e Hü!”

Süpürge Hizmeti

Cem mühürlenmeden/birlenmeden önce süpürge hizmeti tekrar yapılır, gülbengi verilir.

Çera Sırlama

Çera cı: (meydana gelir)

*“Batın oldu çera nur-u Ahmet,
Zahir oldu ems-i mah-i Muhammed,
Nur ola sır ola, nur ola sır ola, nur ola sır ola!”*
diyerek ba ve i aret parmaklarıyla çera ı sırlar.

Dede/Baba/Ana:

*“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Cabir Ensar Pirimiz’in himmetleri üzerimizde
hazır ola!
Hizmet sahibinin hizmeti kabul, muradı hasıl
ola!
Hak Muhammed Ali a kına çera ımız sır ola,
gönüllere nur dola. Gerçe e Hü!”*

Gözcü:

“Marifete Hü!” Der. Hizmet sahipleri ile bir-
likte meydana gelir ve dara durur:
*“Hizmetlerimizin Hak katında kabulüne, gö-
nül birli i ile diyelim, Allah Allah!”* der.

Dede/Baba/Ana:

*“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Hizmetlerimiz kabul muratlarımız hâsıl ola!*

***Hazır-gayib, zahir-batın cem erenlerinin gül
cemallerine a k ola!***

***Eyledi imiz hizmetlerden bedenlerimize sa -
lık, hanelerimize dirlik dola!***

***Daha nice cemlerde, sa lıklı bedenlerle hiz -
metler yapmak bizlere nasip ola!***

***Hizmet Pirlerimizin himmetleri ve safa nazar -
ları üzerimizde hazır ve nazır ola!***

***Kadıncık Ana halda ımız, Bozatlı Hızır yolda -
ımız ola!***

***Nur-u Nebi, kerem-i Ali, Gülbeng-i Pir
Hünkâr Hacı Bekta Veli! Gerçe e Hü!”***

Hizmet sahipleri tekrar meydana niyaz olur, dara durur. Dede/Baba/Ana; tecellâ-temenna gülbengini okur:

***“Özür-niyaz teslim-rıza, tecella-temenna, ka -
pıları açık ola!***

***Niyaza inen ba lar, Hak diyen diller, dar çeken
dizler, cümle azayı cevahir bedenler, a rı acı
görmeye,***

Dil bizden nefes; Pir'den ola!

Gerçe e Hü!”

Hizmet sahipleri tekrar meydana niyaz eder yerle-
rine geçerler.

krar Erkânının Mühürlenmesi

Dede/Baba/Ana:

*Erenler canlar;
krar veren canlarımız için yürütülen hizmetleri
tamamlamı oluyoruz.*

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”

***Oturan, duran, pir ve civan, arife nazar,
Gerçe e Hü!***

***Sırrı sır edenin, i ine gücüne varanın, evine
varıp, kovsuz gybetsiz yastı a ba koyanın,
demine devranına Hü!***

Gözcü:

“Dar çeken didar göre, erenler sefasına ere!”

krar erkânı/muhabbeti/cemi mühürlemi /birleşmi olur.

Dem/Dolu Hizmeti

Cemin, genellikle ikrar/görgü/musahiplik ikrarı/dar erkânlarının tamamlanmasından sonra, saki ya da sakiler, cem canları ile cemal cemale oturur, hizmet sahipleri dolularını getirip dara dururlar.

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”

“Hizmetler kabul muratlar hâsıl ola!

Meydana gelen dolular Hak dolusu

Kırklar badesi ola!

Bereketiniz gâni, nasibiniz gür ola!

Dil bizden nefes Sultan-ı Evliya’dan ola!

Gerçe e Hü!” der.

Canlar doluları sakilere teslim eder, meydana niyaz edip yerlerine geçerler.

Sakiler destur aldıktan sonra önce kendileri birer katre dolu alır, sonra da Dede/Baba/Ana’dan balamak üzere canlara dolu sunar. İlk dolu, gülbenğinin verilmesinden sonra alınır.

Dede/Baba/Ana:

“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”

“Dolularımız dolu ola!

Yardımcımız Ali ola!

Dolularımız birlik beraberlik dolusu ola!

Gitti i yerler gam kasavet görmeye,

***Nur ola sır ola
Destur doluya
Kerem-i evliya
Gerçe e Hü!”***

Sessizlik içerisinde ikinci ve üçüncü dolular paylaşılır, üçüncü doluyu sunarken saki elindeki dem kadehine bakıp:

“Destur-u Pir... ”

“Kadeh seni, bade seni

Verir miyim yade seni

Münkirin ne hakkı var ki

Zerre kadar tada seni!” diyerek canlara sunar.

Üçüncü doludan sonra dolu alan canlara ***“A k olsun!”*** denir. Dolu alan canlar da ***“A kın cemale olsun!”*** ya da ***“A kıımız cemale olsun!”*** diyerek cevap verirler.

Zakirlere destur verilir. Bir üçleme/deste ba larlar.

*Ey zahit araba eyle ihtiram
nsan ol terk eyle bu kıyl-u kali
Ehline helaldir na ehle haram
Biz içeriz bize yoktur vebali*

*Sevap almak için içeriz arap
çmezsek oluruz düçar-ı azap
Senin aklın ermez bu ba ka hesap
Meyhanede bulduk biz bu kemali*

*Kandil geceleri kandil oluruz
Kandilin içinde fitil oluruz
Hakkı göstermeye delil oluruz
Bakar kör olanlar görmez bu hali*

*Sen münkirsin sana haramdır bade
Bekle ki içesin öbür dünyada
Bahs açma **Harabi** bundan ziyade
Çünkü bilmez haram ile helali
**

*Bana sual sorma, cevap mü küldür
Her sırrı ben sana açamam hocam
Hakk'ın hazinesi darı de ildir
Cami avlusuna saçamam hocam*

*Kayd-i âhiretle dü mem mihnete
Ben burda memurum imdi hizmete
Hayvan otlatırken gidip cennete
Sana hülle donu biçemem hocam*

*Miracı anlatma e ek de ilem
Bildi in kadar da melek de ilem
Günahkâr insanım ördek de ilem
Bu a ır gövdeyle uçamam hocam*

*Halka korku verme velvele salıp
Dünya ve âhiret bu köhne kalıp
Ben softa de ilem cübbemi alıp
maret imaret göçemem hocam*

*Ölümden ürker mi tez ölen kimse
Çoktan mazhar oldum ben hak nefese
Bu demi sürerken ecel gelirse
imi bırakıp kaçamam hocam*

*arabı men etme, o de il hüner
A ıkım bâdesiz pek ba ım döner
Gönlümde muhabbet ate i söner
Özrüm var, sade su içemem hocam.*

*Nâr-ı cehennemi önüme serme,
Günahımı döküp kaygılar verme,
Kitapta yerini bana gösterme,
Ben pek o yazıyı seçemem hocam*

***Feylesof Rıza**'yım dinsiz anlama
Dini ben ö rettim kendi babama
Her ipte oynadım cambazım amma
Sırat köprüsünü geçemem hocam*

*

*Evvelde bade-i a k ile mestiz
Yerimiz meyhane, mescit gerekmez
Saki-i kevserden kandık elestiz
Kuran-ı natık var sâmit gerekmez*

*Cennet irfan imi remzini bildik
Ba-i bismillah' tan dersimiz aldık
Cemâl-i dilberi a ikâr gördük
Cennetteki huri gılman gerekmez*

*Gelmi iz cânânın asitanına
Sıtk ile sarıldık dost demanına
Canla ba koymu uz a k meydanına
Hayvan kesmek gibi kurban gerekmez*

*Bize lâzım de il müftü fetvası
Ehl-i a k olanın var â inası
Ademi hor görüp olmayız asi
Secdeden ar eden eytan gerekmez*

*Biliriz mevlayı vicdanımızda
Allah a ikârdır seyranımızda
Ku dili okunur irfanımızda
Arabi Farisi lisan gerekmez*

*Yürekte gizlidir bizim derdimiz
Taklide ba lanmaz hiçbir ferdimiz
Nefsimiz iledir daim harbimiz
Cahil-i nadanla kavga gerekmez*

***bre**ti nâdanla etme ülfeti
Dost kapısın bekle, eyle hizmeti
Anlamak istersen ilm-i hikmeti
A ktan ba ka din ve iman gerekmez*

Dede/Baba/Ana; söylenen deyi lerden yola çıkarak bir muhabbet kapısı açar. Bitiminde bir dolu daha da ıtılır. Dem birlemesinden önce de hizmet sahipleri (ikrar veren/görgüden geçen/dar hizmetinde

bulunan canlar) dârdan indirme erkânı yürütülmü göçmü lerini anarak onlar için dolu alırlar. (krara ba lı olmayan/görgüden geçmemi /Hakk'a yürüdükten sonra dardan indirme erkânı yapılmamı ki- iler için dolu alınmaz, isim anılmaz.) Bu dolu alındıktan sonra, zakirlere destur verilir ve zakirler deme ili kin bir güzelleme deyi ini söylerler.

*Güzel ahtan bize bir dolu geldi
Bir sen iç sakiyâ bir de ceme ver
Hünkâr Hacı Bekta Veli'den geldi
Bir sen iç sakiyâ bir de ceme ver
(Bir sen iç sevdi im birde bana ver)*
*Payım gelir erenlerin payından
Muhammed neslinden Ali soyundan
Kırkların ezdi i engür suyundan
Bir sen iç sakiyâ bir de ceme ver
(Bir sen iç sevdi im birde bana ver)*
*Beline ku anmı nurdan bir kemer
çmi em doluyu yüre im yanar
Herkes sevdi inden bir dolu umar
Bir sen iç sakiyâ birde ceme ver.
(Bir sen iç sevdi im birde bana ver)*
*Herkes sakisini tanır sesinden
Pirimin nefesi beni has eden
Selman'ın ke küliün doldur bu sudan
Bir sen iç sakiyâ bir de ceme ver
(Bir sen iç sevdi im birde bana ver)*

*Senin a ıkların kaynayıp co tu
Kaynayıp co anlar serinden geçti
Sefil Kul Hüseyin'im bir dolu içti
Bir sen iç sakiyâ birde ceme ver
(Bir sen iç sevdi im birde bana ver)*

Bu dem güzellemesinden sonra; arzu eden canlara son birer dolu verilir, a a idaki gülbengle dem birlenir.

Dede/Baba/Ana:

*“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
“Dem dem-i Hayder,
ahbaz-ı Kalender!
Nur ola sır ola,
Dertlere derman ola,
çenler ifa bula,
Elde bulunan dolular demin birli ine,
Muhabbetin daimli ine, alınmı ola!
Nur-u Nebi, kerem-i Ali, Pirimiz Hünkâr Hacı
Bekta Veli'nin demi devranı yolu erkânı yü-
rüye,
Dil bizden nefes Pir'den ola!
Gerçe e Hü!”*

Bu gülbengten sonra saki/sakiler ellerine birer dolu alıp dara dururlar, rızalık tercümanını okurlar.

Saki:

*“Destur-u Pir...”
Sakiyi sak Selman-ı Pak
Ahmet-i Muhtar Haydar-ı Kerrar
Artık aldık eksik verdik
Eksik aldık artık verdik
Cümle kusuru özümüzde bildik
Kem bizden kerem erenlerden
Eksik bizden tamam erenlerden
Medet mürvet kapısındayız
Allah Eyvallah!*

Dede/Baba/Ana: (Canlara hitaben)

*“Erenler, Canlar,
Sakiler özlerini dara çekip sizden rızalık ister-
ler, Saki canlardan ho nut ve razı mısınız?”*
diye üç kez sorar.

Canlar her sorunun ardından *“Allah Eyvallah!”* diyerek rızalık gösterirler.

Dede/Baba/Ana:

*“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Hizmetler kabul muratlar hâsıl ola!
Dolu sunan eller dar çeken dizler
Hak diyen diller a rı acı görmeye*

***Kızıl Deli, Ak Yazılı, Sarı Saltık sultanların ve
cümle erenlerin hüsn-ü himmeti ve safa na-
zarları üzerinizde hazır ve nazır ola!
Sakiyi Kevser Aliyye'l Murtaza katarından, di-
darında ayırmaya!
Dil bizden, nefes Sultan-ı Evliya'dan ola!
Gerçe e Hü!***

Bu gülbengin sonunda sakiler ellerindeki doluyu alır, dolu tası, kadeh ve lokma tabaklarını kaldırır- lar. Sunulan demi herkes almak zorunda de ildir. Kadehi alır, duda ını de dirip iade edilebilir. Cemlerde hiç bir ekilde kendini kaybedecek dere- cede dem verilmez ve alınmaz. Demin payla tırıl- masının sorumlusu saki/sakilerdir.

Hizmetin tamamlanmasının ardından Miraçlamaya geçilir.

...

N KÂH ERKÂNI

“DERGÂHTA B RL K”

ÇALI MALARINDA OLU TURULAN
ERKÂNLARIMIZI NCELEME VE DERLEME
KOM SYONLARINCA HAZIRLANMI TIR.

G R

Alevi-Bekta i yolunda “*Öl ikrar verme öl ikrardan dönme!*” denilmektedir. Bu deyim ki inin verdi i söze ömür boyu sadık kalması gerekti inin ifadesidir. Nikâh erkânı da evlenecek olan çiftlerin ömür boyu birbirine sadık kalacaklarına dair canların huzurunda verdikleri sözdür; “*krardır.*”

Alevi-Bekta i inancı açısından resmi nikâh zorunlu olmakla birlikte, yolumuza göre, canların huzurunda Dede/Baba/Ana ya da Ehil Ki i tarafından nikâh yapılmalıdır.

Bunun için evlenecek olanlar; ba ta kendi özgür iradeleri do rultusunda karar verme ve ailelerinin de rızalı nı almı olmalıdırlar.

Kız steme

Kız isteme; Alevi Bekta i yolunda, birbirini seven ve ömür boyu birlikte olabileceklerine inanan iki canın aileleri arasında, rızalıkların alınması için yapılır.

Kız istenirken:

*“Canlar, gençlerimiz birbirlerini görmü be-
enmi , sevmi ve evlenmeye karar verme ler.
Bizler de üstümüze dü en görevi yapmaya gel-
dik.*

*Hak Muhammed Ali'nin düsturu,
Evlatlarımızın arzusu, siz büyüklerin rızası ve
Hak erenlerin himmeti ile o lumuz “.....”
ile kızınız “.....”ın ömür boyu birbirlerine
e ve can yolda ı olmalarına rızalık veriyor
musunuz?” ifadesi kullanılır.*

Aileler rızala tıktan sonra ni an, dü ün zamanları belirlenir.

Resmi nikâhını yaptırmı olan canların, yolumuza göre nikâh erkânı da a a ıdaki ekilde yapılır.

N KÂH ERKÂNI

Nikâh erkânı, cemevinde ya da uygun olan herhangi bir yerde mümkün oldu unca anne babalarının ve gelebilecek olan yakınlarının ahitli inde yapılır.

Dede/Baba/Ana/Ehil Ki i:

“Erenler, canlar!

Bugün.....ile.....’ın yolumuz gere i nikâh erkânı için bir araya gelmi bulunmaktayız.

nsan ya amı belirli geçi dönemlerinden olur. Bu geçi dönemlerinin en belirgin olanlarından birisi de evlenmedir.

Evlili in toplum tarafından da teyit edilmesi gerekir.

Evlilik iki canın bir can olmasıdır.

Siz bugün burada bir ikrar veriyor ve birbirinize ba lanıyorsunuz. Bu aynı zamanda Yol'a ba lanmak anlamına da gelmektedir.

Yolumuzda iki tür ikrar vardır.

Birincisi, “Yol'a verilen”, ikincisi ise “E e verilen” ikrardır.

Yolumuzun gere i, verece iniz ikrarlarda razılı nızı üç kez ifade etmeniz gerekmektedir.”

diye bir açıklamada bulunulur.

Evlenecek olan canlar, Dede/Baba/Ana/Ehil ki inin kar ısında diz üstü oturarak veya ayakta dara dururlar.

Dede/Baba/Ana/Ehil Ki i:

“Canlar! Yolumuz Hak Muhammed Ali,

Hünkâr Hacı Bekta Veli Yolu'dur.

Ömür boyu birbirinize sadık kalmak üzere bu meydandasınız!”

Önce kıza (gelin adayına) hitaben;

“..... hiç bir etki altında kalmadan özgür iradenle .....o lu.....'a (ana/baba adı söylenerek) e olmaya razılık gösteriyor musun?”

Kız (Gelin Adayı):

“Razıyım!”

Dede/Baba/Ana/Ehil Ki i:

“Razılık gösteriyor musun?”

Kız (Gelin Adayı):

“Razıyım!”

Dede/Baba/Ana/Ehil Ki i:

“Razılık gösteriyor musun?”

Kız (Gelin Adayı):

“Razıyım!”

diye 3 kez sorulur ve *“Razıyım!”* cevabı alındıktan sonra; bu defa da erke e (damat adayına);

“..... hiç bir etki altında kalmadan özgür iradenle .....kızı.....’a (ana/baba adı söylenerek) e olmaya razılık gösteriyor musun?”

Erkek (Damat Adayı):

“Razıyım!”

Dede/Baba/Ana/Ehil Ki i:

“Razılık gösteriyor musun ?”

Erkek (Damat Adayı):

“Razıyım!”

Dede/Baba/Ana/Ehil Ki i:

“Razılık gösteriyor musun ?”

Erkek (Damat Adayı):

“Razıyım!”

diye 3 kez de damat adayına sorulur ve *“Razıyım!”* cevabı alınır.

Dede/Baba/Ana/Ehil Ki i: (evlenecek olan canların her ikisine birden:)

“ yi günde kötü günde, hastalıkta sa lıkta, fakirlikte zenginlikte, ömür boyu birbirinizi koruyup kollayaca nıza, birbirinize sadık kalaca nıza ve ana-babaya saygıda kusur etmeyece inize, çocuklarınızı insanlı a ve Yol’a faydalı bireyler olarak yeti tirece inize;

Allah Eyvallah mı?”

Evlenecek Olan Canlar:

“Allah Eyvallah!”

Dede/Baba/Ana/Ehil Ki i:

“Allah Eyvallah mı?”

Evlenecek Olan Canlar:

“Allah Eyvallah!”

Dede/Baba/Ana/Ehil Ki i:

“Allah Eyvallah mı?”

Evlenecek Olan Canlar:

“Allah Eyvallah!”

Daha sonra; hazırda olan canlara hitaben:

Dede/Baba/Ana/Ehil Ki i:

*“Erenler canlar, duydunuz i ittiniz. Bu canların verdi i ikrara tanıklık edece inize;
Allah Eyvallah mı?”*

Tüm canlar:

“Allah Eyvallah!”

Dede/Baba/Ana/Ehil Ki i:

“Allah Eyvallah mı?”

Tüm canlar:

“Allah Eyvallah!”

Dede/Baba/Ana/Ehil Ki i:

“Allah Eyvallah mı?”

Tüm canlar:

“Allah Eyvallah!” Diyerek tanıklık ederler.

Dede/Baba/Ana/Ehil ki i tekrar, evlenecek olan canlara döner.

Dede/Baba/Ana/Ehil Ki i:

*“Hazırda bulunan canların huzurunda
verdi iniz bu ikrar; Hak Muhammed Ali,
Pirimiz Hünkâr Hacı Bekta Veli katında
kabul ola!”*

Yine hazırda bulunan canlara dönerek;

***“Canlarımızın nikâh ikrarının kabulüne;
gönül birli i ile diyelim Allah Allah!”
“Destur-u Pir... Bismi ah... Allah Allah...”
Üçlerin, Be lerin, Yedilerin, Kırklar’ın a kına,
Erenlerin, â ikların, sadıkların a kına,
Cümle canların dilde dilekleri, gönülde
muratları kabul ola!
Hayatlarını birle tiren canlarımızın, Hak
erenler yardımcısı ola!
Yuvaları mutlu, a ızları tatlı ola!
yi günde, kötü günde, varlıkta, yoklukta, has-
talıkta ve sa lıkta bir arada olmalarını Hak
nasip eyleye!
Birbirlerine sevgisi ve saygısı eksilmeye!
Verdikleri ikrardan dönmeyeler!
Pir divanında utanmayalar!
Birbirlerinden usanmayalar!
Nur-u Nebi, kerem-i Ali, Pirimiz Hünkâr Hacı
Bekta Veli, Gerçe e Hü!”***

krara ba lanan çift, Dede/Baba/Ana/Ehil ki iden
ba lamak üzere tüm canlarla niyazla ır.

Böylelikle nikâh erkânı tamamlanır. Varsa lokma-
lar/dolular payla ılır.

Cemde On ki Hizmet Sahiplerinin Görevleri

Dede: Sercem de denilir, cemi yönetir.

Rehber: Görgüsü yapılanlara ve ceme katılanlara yardımcı olur.

Gözcü: Cemde düzeni ve sükûneti sa lar.

Çera cı-Delilci: Çera ın yakılması, meydanın aydınlatılması ile görevlidir.

Zakir-Â ıklar: Deyi /Düvaz/Miraçlama söyler, genellikle üç ki idir. Saz çalarlar.

Ferra : Çar/süpürge çalar, gerekirse rehbera yardım eder.

Sakka- briktar: Sakka ve el suyu da ıtır.

Sofracı-Kurbancı-Lokmacı: Kurban ve yemek i lerine bakar.

Pervane-Semahçı: Semah yapanlar.

Peyik-Haberci: Cemi kom ulara haber verir.

znikçi: Cemevinin temizli ine ve düzenine bakar.

Bekçi: Cemin ve ceme gelenlerin evlerinin güvenli ini sa larlar, beklerler.

Yol Diliyle (Sözlük)

Abad: Mâmur, en.

Ab-ı hayat: Ebedî hayata sebep olan hayat suyu. Ölümsüzlük suyu. Bâtını anlamda: cemlerde da ıtılan, içilen Sakka suyu ve dem.

A yâr: Nefsî duygular.

Ahd: Verilen söz, yemin.

Ahd-ı ikrar: Verilen söze ba lılık yemini.

Ahd-i misak: Kal-ü belâ'daki anla ma.

Arâm: Yerle me, karar kılma, e le me.

Ar : Gökyüzü. Yedinci ve en üst gök katı! Hakk'ın isim ve sıfatlarının ortaya çıkma, belirme yeri.

Asel: Bal

Asitan: Büyük dergâh. Bâtını anlamda Hakikat Meydanı/ Pir'in huzuru.

A k-ı niyaz: A kla ba lanma. Yol dilinde: selamlama.

Âta: Hakk'a yürümü olan can.

Avaz: Ses.

Azm-i râh: Yola gitmeye karar vermek.

Babagan süre i: Alevi-Bekta i-Kızılba inancı içerisinde, kendilerini Hacı Bekta Veli'nin yol evladı olarak tanımlayan süre k.

Ba-i bismillah: Hallac-ı Mansur, her eyin özünün, tüm çizgi-lerin ana temelinin, bulunamayan gizli tek nokta oldu unu savunur. O nokta ki: besmele'deki "b" harfinin altındaki noktadır. Ve o nokta için Hz. Ali: "b' nin altındaki noktayım" diye i aret buyurur.

Batın: ç, gizli.

Bend: Ba .

Bend Olmak: Ba lanmak.

Ber karar: Kararlı.

Bezm: Meclis.

Bile: Beraber.

Burak: Hz. Muhammed'in Mîraç'a çıkarken bindi i at. Ruhu Hakk'a götüren a k.

Büryan: Pi mi , olgunla mı .

Car: Çarırma.

Cemal: Yüz güzelliği, zahirî ve bâtinî güzellik. Hakk'ın lütuf, ihsan ve rıza sıfatlarının karışımı.

Cezbe: Vecd; Tanrısal bir duyuyu etkisiyle kendinden geçme durumu.

Çelebi süre: Alevi-Bektaî-Kızılbaî inancı içerisinde Hacı Bektaî Veli soyundan geldiğine inanılan Çelebilere bağlı süre.

Çera -ı ru en: Aydınlatan çera.

Çırak/Çera : Yakılan kandil, çıra, mum ya da lamba.

Çün: Zira çünkü mademki.

Dal: Acının gövdesine bağlı kollarından her biri. *Bâtîni anlamı:* nandırlı yola talip olan, doğrudan ayrılmayan, yoldan kopmayan.

Dar: Cem'de; görgüden, sorgudan geçecek olan ya da davalı/davacı olan insanların sorgulanmak üzere meydana belli bir pozisyondaki durumu. (Fatıma Ana Darı, Fazlı Darı, Mansur Darı, Nesimî Darı)

Dâr-ı Mansur: Dara acısında asılarak katledilen Hallac-ı Mansur'dan esinlenerek yaratılan bu kavrama göre Alevi-Bektaî-Kızılbaî yoluna ikrar veren can, Mansur gibi yolu ruha ölümü göze almı demektir. Cem meydanında asılır gibi ellerin yanda sallandırılması bu hali simgeler.

Dedegân Süre: Alevi-Bektaî-Kızılbaî inancı içerisinde ocaklara bağlı süre.

Dem: Alevi-Bektaî-Kızılbaî inancında alınan dolu, bade, mey

Deman/Damen: Etek.

Dest: El.

Destigir: Elden tutan, yardımcı, kurtarıcı.

Didar: İnsan yüzü, çehre *Alevi-Bektaî-Kızılbaî inancında;* Cem ve muhabbet erkânında didar görme/cemal cemale muhabbet etme/ lahi güzelliği seyretme.

Dört kapı: Alevilikte Yol'un, Eriat-Tarikat-Marifet-Hakikat amaçları.

Dûr: Uzak, durdurma, mani olma

Düçar-ı Azap: Azaba uğramı, yakalanmı, çaresiz kalmı.

Düvaz: On ki mamların isimlerinin sırasıyla yer aldığı Alevi-Bektaî inancının yansıtıldığı deyişler.

Düldül: İmam Ali'nin atının adı.

Dü künlük: *Alevi-Bektaî-Kızılbaî inancında* yola ikrar veren canın, yolun yasakladığı suçlardan birini işlemesi durumunda, cem erenleri kararı ile yoldan çıkarılması.

Edep-erkân olma: Cem esnasında hizmetler yürütülürken, canların oturu biçimini düzeltmesi için yapılan uyarı.

Ehl-i tarik: Yol ehli. Yola ba lı olan.

El ele el Hakk'a: Alevi-Bekta i-Kızılba yolunda, talip, rehber, pir ve mür idin gönül birli i ile Hakk'a ula masını ifade eder.

Elest bezmi: *Tasavvufta*; Elest meclisi. Tanrı'nın ruhları toplayarak "Ben sizin Rabb'iniz de il miyim?" diye sordu u ve kabul edenlerin "belâ" (evet), etmeyenlerin "lâ" (hayır) yanıtını verdi i an ve yer. *Alevi-Bekta i-Kızılba inancında*; Cem'de Yol'a verilen ikrar.

Engûr: Üzüm.

Enver: Çok parlak, çok güzel.

Erkân: Sürek, yol, kurallar.

Esfîya: Kemâlet, velayet ve ilim sahibi.

Eza: Ezizet, i kence.

Fahr-i dervi an: Dervi lerin ba ı, büyü ü/üstadı.

Fasık: Hakk yolundan çıkmı olan.

Fer : Yeryüzü.

Fevk: Üst, yukarı.

Firkat: Ayrılık. Dosttan, sevgiliden ayrılmak.

Gayb: Gizli olan. Görünmeyen. Belirsiz.

Gedâ: Fakir.

Görgü: *Alevi-Bekta i- Kızılba inancında* Yol'a ikrar veren canın yılda bir özünü dara çekerek canlarla rızala masıdır.

Gülbeng: Alevi-Bekta ilikte dua.

Gürûh-u Naci: Kurtarılmı topluluk. (Ehlibeyt bendeleri)

Güvâh: ahit.

Hâbib-ullâh: Tanrı'nın sevgilisi. (Hz. Muhammed)

Hâsıl: Husule gelen, ortaya çıkan.

Ha re-dek: Sonsuza dek.

Hat: Çizgi, Ferman, Buyruk.

Hâtem: Yüzük.

Hikmet: Bilinmez ey, felsefe, Hakk'a uygun dü en söz.

Himmet-i pirân: Pirlerin yardımı.

Hülle: Belden a a 1 ve belden yukarı olan iki parçadan ibâret olan elbise. Cennet elbisesi. *Alevi-Bekta i-Kızılba inancında;* krar-Görgü-Musahip ceminde; yola ikrar veren, görgüden geçen ve musahip olan canların, cemde özünü dara çekip canlar-dan rızalık alması, arınması/paklanması hali.

Hurûç: Meydana çıkma.

Hüsn-ü himmet: Gönülден, içten yapılan yardım.

krar: Saklamayarak açıkça söyleme, bildirme, benimseme, onama, kabul, tasdik. *Alevi-Bekta i-Kızılba inancında;* yolun kurallarına ba lı kalınaca ma dair verilen söz ve karar.

lânihâya: Varılabilecek en son yer, makam, mekân, huzur.

lm-i Hikmet: Sır, gaye, dü ünçe bilgisi, felsefe ilmi.

Kaddi dal: Beli bükülen.

Kadem: Ayak.

Kadim: Sürekli, daima.

Kadim ikrar: Ezeli ikrar Elest-û Bezm'inde verilen söz.

Kaim: Sa lam, muhkem, sıkı.

Kân: Bir eyin kayna ı, membaı. Hazine.

Kanun-u evliya: Evliya kanunu, Yol kuralları.

Kavl-i ikrar: *Tasavvufta:* Elest-i bezm'inde ruhların tutmak ve unutmamak üzere verdi i söz. *Alevi-Bekta i-Kızılba inancında;* krar verip yola giren canın, yolun kurallarına ba lı kalaca ını, rızalıkla kabul etmesi ve söz vermesidir.

Ke f-i keramet: Keramet sahibi olan.

Ke kül: Dervi lerin ve dilencilerin kabı.

Kıyl-u kal: Dedikodu.

Kö e-i vahdet: Birlik makamı, birli e erme, Hakkı özünde bulma.

Kuran-ı Natık: Konu an/canlı Kuran, nсан-ı Kâmil. (ah'ı Merdan Ali)

Kurban tı lamak: *Alevi-Bekta i-Kızılba inancında;* "Kurban kesmek" yerine kullanılan ifade. Büyük ve küçükba hayvanlar kurban olarak tı lanabildi i gibi kimi durumlarda horoz da Cebrail kurbanı olarak tı lanmaktadır.

Kurretü'l ayn: Göz nuru.

Kuvve-i Abdalan: Abdalların gücü, manevi nüfuzu.

Kürs: *Tasavvufta;* Gö ün yedinci katındaki Tanrı makamı. *Alevi-Bekta i-Kızılba inancında;* " nсанı Kamil" olanların erdi i makam

Kü ad-ı meydan: Cem'de meydanın açılması.

Leb: Dudak.

Levh-i kalem: *Bâtını anlamda;* olacakları önceden yazan kalem

Levlak'e levlak: Tanrı'nın Hz. Muhammed'e, *Levlâk'e levlâk lema Halâktü-l eflâk* (Sen olmasaydın yeri gö ü yaratmazdım, var etmezdim) ekinde hitabı.

Liva: Sancak.

Mah: Ay.

Mahfel: Toplantı yeri, görüşülecek yer.

Mâh-i tabân: Parlak ay, parlayıcı.

Mail: Meyilli. Hevesli. stekli.

Maksut: Maksat.

Mat: Yenilmek, kaybetmek.

Mercan: Denizin dibinde aç gibi geli en, denizden çıkarıldı ında ta la an renkli canlı nesnedir. *Muhabbet erkânında;* insan-ı kâmillerin kelimeleri/sözleri.

Mersiye: Şah Hüseyin ve Kerbelâ şehitleri ile Yolculuları için yazılan/söylenen deyiş, aittir.

Mihr: Güneş.

Mihr-i kan: Güneş gibi, güneşin kaynağı.

Mirâç: Yukarıya çıkma, yükselme.

Miraçlama: Hz. Muhammed'in miraç yolculuğunu ve dönüşünde Kırklar Meclisine katılığını anlatan nefes ve deyişler.

Muhip: Seven, sevgi besleyen, arkadaş olan.

Musahip: Alevi-Bektaşî-Kızılbaş inancında; evli iki çiftin "Yol Kardeşi" olarak birbirlerine arkadaşlıkları.

Münevver: Aydınlatılmış, nurlandırılmış.

Münkir: inkâr eden.

Münteha: Son derece, sonlanmış olan. Son, uç.

Mürvet: insanîyet, iyilik sevme, cömertlik.

Mükül: Engel, güçlük, zorluk *Yol dilinde;* halledilebilecek sorun.

Naci Gürub-u: Kurtarılmış topluluk (Ehlibeyt bendeleri).

Nev-civan: Taze, genç, delikanlı.

Nigâh: Bakış,

Nik-nâm: Namı iyi olan, ünü iyi olan.

Niyaz: istek, dilek.

Nur-u Vahit: insan, Tanrı, Evren. Hak, Muhammed, Ali birliğin
111; Tanrının 111!

Penâh: Sı inak; Sı inılacak yer.

Pençe-i Ali Aba: Muhammed, Ali, Fatıma, Hasan, Hüseyin (Ehli-beyt).

Peyman: *Alevilikte* söz (ikrar) veren/hizmet duası alan ki inin pir huzurunda darda durma hali.

Pir-i Horasan: Horasan Pir-i Hacı Bekta Veli.

Pür: Çok.

Râh: Yol.

Rehnüma: Yol gösteren. Kılavuz.

Sacid: Secde eden, alını yere koyan.

Sad hezaren: Yüzbin defa.

Sadr-ı Velayet: Velilerin ba ı. Gönüllerin velisi.

Sakahüm hamri: Tasavvufta sakinin sundu u A k arabı.

Saki-i Kevser: Kevseri sunan(Ali).

Samid: Sessiz, cansız.

Serfiraz: Ba mı yukarı kaldıran, yükselten. Benzerlerinden üstün olan.

Sidret-ül Münteha: En son a ama, daha sonrası olmayan durak. Miraç'ta Hz. Muhammed'in vardı ı son merhale.

Seyyid-i kevneyn: ki âlem Seyyidi (Muhammed).

Sib: Elma.

ad: Sevinçli, memnun, en, bahtiyar.

ah-ı Merdan: Mertlerin ahı, Ali.

ah-ı Velayet: Veliler ahı, Ali.

ek: üphe, Güman.

ems: Güne .

erer-nâk: Kıvılcım, kıvılcımlı. Gözün bakmaya tahammül edemeyece i yakıcı aydınlık, parlaklık. Ate saçan, kıvılcım saçan.

ey'en lillah: Allah için, Hak için bir ey isteme.

îr: Arslan (*Arapça*); Süt (*Farsça*).

Tarik: Yol.

Tebârek: Hak mübarek etsin, kutlu olsun anlamında dua.

Tecdid-i ahd: Ahdini/ikrarını yenilemek.

Tecella: Hakkın Âdem'de tecelli etmesi, görünmesi inancı.

Tecelli: Ortaya çıkma, görünme.

Telkin: Ö üit verme, nasihat etme, kula a duyurulan söz.

Temenna: Hakk'tan istekte, dilekte bulunma.

Teslim-i rıza: Rızalıkla yola teslim olmak, ba lanmak.

Tevhit: Birlik, birleme, Bütün varlık âleminin Tanrı'da bir oldu una inanma.

Tevhid-i ibadet: Gönülleri birleyerek Hak için yapılan ibadet.

Turab: Toprak.

Uçmak: Cennet.

Ülfet: Konu mak, dostluk, arkadaşlık, cana yakın olma.

Üryan: Çıplak/ Dünya varlığına meyli olmayan, saflık, temizlik

Velvele: Gereksiz tela , gürültü, heyecan.

Vuslat: Eri mek, kavu mak (*Tasavvuf*) Hakk'a ulaşmak.

Yezid ü Mervan: Yezid ile Mervan.

Zahid: (*Zahiri*) dinin yasak ettiği şeylerden uzak kalan, buyruklarını yerine getiren.

Zahir: A ikâr, görünen, bilinen.

Zulmet: Karanlık.